

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

MAGYAR ÉS VEND NYELVŰ VEGYES TARTALMU HETILAP.

A „Muraszombati gazdasági fiók-egylet“ s a „Muraszombati dal- és zene-egylet“ hivatalos közlönye.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési ár:
Égész évre 3 frt. Félévre 1 frt 50 kr. Nogyedvőre 75 kr.
Egyes szám ára 10 kr.
Előfizetési pénzek és reklamatiók a kiadóhivatalhoz (Grünbaum Márk) intézendők.

Felelős szerkesztő: KOVÁCS KÁROLY.

Kiadó-tulajdonos: GRÜNBAUM MÁRK.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztőségi közlemények a szerkesztőséghez intézendők.
Hirdetési díj: 1 hasábos petitser egyszeri hirdetésnél 10 kr többszöri hirdetésnél soronként 6 kr. Délyegdíj 30 kr.
Nyilttér petitsera 25 kr.

Van-e a seprűnek befolyása a borra?

E dologra nézve a borászok között oly nagy nézeteltérés van, hogy e fölött a különböző kísérletek egész láncolatát végrehajta, Nessler, híres borvegysz, egész tanulmányt állított össze.

Tudjuk, hogy vannak borvidékek, hol bevett szokás a főerjedésen átment bort a behigadást után a seprűről azonnal lehuzni. Más vidéken megvárják, míg a bor nemcsak lehiggadt, de teljesen kiderül, és csak azután huzzák le. Majd ismét találunk olyan szokást, hogy az ujbort közvetlenül a tavaszi vagy utóerjedés előtt huzzák le. Végre vannak olyan helyek is, hol a bor egész esztendőn át a seprűn áll.

Általánosságban tudjuk azt, hogy minél könnyebb a bor — pl. asztali bor — annál hamarabb kell a seprűről lehuzni. Ellenben minél erősebb, szeszdzusabb a bor, annál tovább marad seprűn. De hogy mikor áll már most be szükséges a seprűről való mulhatatlan lehuzásnak, arra bizony igen kevés figyelem fordítottatott.

Mielőtt Nessler e kérdésre határozott feleletet adott volna, megfigyelte a könnyebb és nehezebb boroknak különösen új. korában mutatkozó bajait. Ezek — mint tudjuk — a nyálkásság, a virágosodás, zavaros vagy homályos szín, megtörés vagy idegen íz.

Mindenekelőtt a borászoknál előforduló bajokat Nessler a seprű befolyásának tulajdonította. Hogy erről meggyőződést szerezzen, mindenekelőtt a borseprű befolyását tette tanulmánya tárgyává szertartalmu folyadékokra. Úgy találta, hogy két egyforma edénybe fél-fél liternyi olyan vizet öntött, melybe 6 térszázalék alkoholt kevert; az egyiket ez állapotban hagyta, a másikba egy kevés borseprűt kevert és január elején egy szobába helyezte mind a kettőt. Május elején, tehát 4 hónap múlva, megvizsgálta. Az egyik teljesen változatlan volt, a másik savanyu, nyálkás, zavaros, sötétzöld. Leszűrés után 24 óra múlva a zavaros folyadékot borvirágszerű penészréteg lepte el. A zavarosságot vizahólyag nem volt képes megderíteni, a nyálkát fölös mennyiségben beleöntött szesz nem ejtette ki. Tehát a bort helyettesítő szesz folyadék nem volt gyógyítható. Megvizsgálva a szűrőn maradt seprűt gőrcső alatt, azt tapasztalta, hogy egészen fől volt bomolva, bár egészen friss volt, midőn a folyadékba keverte és egész sejtékből állott.

Ezután azt kereste, vajjon mikor kezd a seprű szétbomlani. Több rendben erjedésben lévő és erjedés végéhez közeledő, továbbá erjedését

Jeli drozsjé májo kásko moucs na vino gledoucs?

Na eto delo gledoucs je med vina poucvzov i tersczov pametűvanyi veliki rázlocecs, na tolko, ka po vecs féle probanyi je poiméni Nessler híresen vincsár czejo vesenyé vkűp postzavo.

Známo, ka jeszo meszta, gde sze vino pouva, gde je notri vzéta sega, ka kak vino ali szi most zavré, te je vcsaszi doli pretocsijo i drozsjé vkraj vzemajo. V-drúgi mesztaj pocsákajo, ka naj szamo ka zavré, ngor sze prav zesizti, teda je doli pretocsijo. Páli nájdmo táksa meszta i táksó segou, ka to nouvo vino na szprotoletje, prve liki zacne vreti, pretocsijo. I naszlednye jeszo táksa meszta, gde to vino czejo leto na drozsjáj sztoji.

Poprek známo tou, ka kem lezseje je tou vino, na példo sztolno vino, tem pervé je terbej z-drozscs doli pretocsiti. — Ali z-drúge sztráni kem moesneje je to vino, tem duzse je lehko na drozsjáj. Ali gda sztopu potrebocsa, ka to vino od drozsjaji moremo razlocsiti, na tou sze je escse malo szkerboszti obernolo.

Pervé kak bi Nessler na eto pitanye sztálen odgovor dao, je szkerb meo na lezsejsi i szmetnejsi, naime, gda je escse nouvo pri tom szkázani falingaj. One falinge szo kak známo: esi sze vlecsé, esi je berszatno, moutno, bujto i nej dobroga zsmaja.

Pri nouvom vini, esi sze té falinge nahájajo, Nessler zrok dáva drozsjom. — Ka szi naj odtoga zagűvsanye szprávi predevszem je vinszki drozsjé moesnozst sze preajo vcsiti, na vina tákanya gledoucs. Tak je najso, ka v-dvojo féle ednako pozoudu pou-pou litra táksé vodé vlejao, v-stero je tolko sészt sztotiu naprávlenoga zmejsao; tou edao vtom sztálisi nihao, v-to ovo je malo vinszki drozsjé zmesao, i január mejszecca obovo vu edno hizzo szpravo. Pri zacsetki májsa na 4 meszczov je vizsgálíavo. To edno sze je níkaj nej premenilo, to ovo je kizslo moutno kmiesne farbe bilo i vleklo sze je. Gda je doli prezedjeno, za 24 vór je to moutno berszatno grátalo i pisznívo szago dobilo. To motno je escse z-mehérom nej mogao z-csziztiti to vlácsnozst je to naprávleno nej moglo vó lúcsiti. Tak je to naprávleno nej moglo zvrácseno biti. Vizsgálíavo je te osztánene szűrkaszte drozsjé kezuj priprávenov czevjov, tam je kezűvao, ka sze je ono szploj zburkalo, esi je bár frisko bilou, gda je vkűper zmejsao.

Po etom toga je tou iszkao, gda sze zacsejo te drozsgyé rázno iti. Pri vecs féle vrejnyi i pri vrejnya konczí, i gda je to vrejnye

TARCSA.

A muraszombati kórház ügye.

Jegyzőkönyv, felvettelt Muraszombatban a községüzánál 1888. évi ápril hó 21-én a kórház állapot kezelő választmány üléséről.

Jelen vannak: Pollák Pongrácz alelnök, Pintér Géza, Kovács Károly, Horváth György, Furiakovics Zsigmond, Faschingér József, Arvai Bernát, Fasching János, Meixner Matyas választmányi tagok, Szeregy Lajos felkért jegyzőkönyvvezető.

Alelnök az ülést megnyitván, a megjelenteket üdvözölte, s miután magát a választmány határozat képesnek nyilvánítá, alelnök előterjesztette, hogy a mai ülés tárgya:

- 1.) a Muraszombat járási magán kórház építés, felszerelés és fenntartási költségvetés,
- 2.) a kórházi alapkezelési szabály tervezet megállapítása,
- 3.) kórház évi fenntartási szükséglet ezimén mutatókö költség hiány fedezése iránti intézkedést képezi.

Ezek folytán alelnök mindenk előtt bejelenti, hogy Muraszombat község képviselő-testülete a bemutatott községi jelentés szerint 1888. ápril 13-án hozott határozatával a kórház részére 1664 ölnyi telket ingyen adományozott, mely a hatósági orvos nyilatkozata szerint a községességi követelményeknek megfelel.

Előterjeszti alelnök Ratkohl Mihály és Plazotta Dávid kőműves mesterek által készített építési terv és költségvetést, és ennek alapján szerkesztett építési, felszerelési és fenntartási költségvetést, mely adatok a választmány által beható tárgyalás alá vétetvén, hozatott a következő egyhangu

Határozat.

Muraszombatban a község által ingyen adományozott telken a 29,865 frtnyi alaptelek részleges felhasználásával felsőbb jövőhagyás után egy az itteni ügyeinek teljesen megfelelő 18 agyas járási magán jellőgű kórház 3 kórteremmel (nem ragályos betegség szerinti elkülönítés),

TARCSA.

Szobocskoga spitála sztális.

Protokoll je gor vzéti v-Szoboti pri veskoj hízi 1888. leta áprila 21-aga dnéva od odebrancov nas spitao gledoucs.

Nazouesi szo bíli Pollák Pongrácz predszednik, Pintér Géza, Kovács Károly, Horváth György, Furiakovics Zsigmond, Faschingér József, Arvai Bernát, Fasching Ján, Meixner Matyas odebráni, Szeregy Laj. oproszen piszacs.

Predszednik gyűlejsi zacsejo, one, ki szo na tou gledoucs vkűpriprii pozdravijo, i gda jih je na gyűlejsi derzsanje zadostja vkűp prislo, vó pozevo ka ti odebráni szkocsavanye poterdjeno bode, — te predszednik naprej dajo szkocsavanye delo:

1. Szobocskoga járasa spitála gorposztávlanye ali szi zidanye, spitao potrejno pohistvo i gor zdarsavanye ka de kostalo.
2. Spitála fundamentuma summa kak de sze nűzjala szabályov nakanejnya potrdjenozst.
3. Na gor dzrszanya spitála kazajouesi sztrosvok, steri falijo, na ono gledoucs z-káksov prilikov notrdjemanye.

Po etom te predszednik predevszem notri zgűszijjo, ka szobocska obcsina képviselő-testület je obcsina jelentés, steri je dokonesni 1888. leta áprilisa 13. dnéva notri dao, poung szteroga na spitála gorposztávlanye tou je tou, gde de te spitao sztao, je szobocska obcsina za fundus 1664 klaf-tre k-senki dalo, steri je na zdávrielsztavo volo gledoucs od vármegűszkoga doktora za tou priliesen. Naprej dajo predszednik po etom od Radkohl Mihályi i Plazotta Davida zidárszki maistrzov naprávleno pláne i od sztrosvok racsun, ka ka de kostalo gorposztávlanye vu hizzo potreboucs i gorderzsanje, — ti vkűp bodoucsi odebranczi szo tou pod tárgyalás vzéti i dopnsziti eto ghilno dokonesanye:

V-Szoboti od szobocske obcsine doblouom fundusi de 29,865 frt fundamentuma kapitalisa sztála nűzajoucs, kak sze pri viesnyoj oblásti na meszti nihá, eden spitao gorposztávi, vu sterom 18 posztel bode notriztalou,

épen bevégzett és már egészen megderült borok seprőjét vette vizsgálat alá. Mely vizsgálatok azt mutatták, hogy míg a zajos erjedés teljesen meg nem szűnik, addig a seprő folyását szaporodik, de teljesen bomlatlan marad. Azaz a seprőjének egészek maradnak, nem esnek szét. De amint az erjedés megszűnt, a seprőjüket csakhamar szétessenek. Miután a harmadik csoport kísérletnél arra is rájött, miszerint a seprő, amíg ép, a bornak vagy más szeszes folyadéknak semmi ártalmára nincsen; mihelyt azonban szeszesik a borban, ép úgy mint a rák az állati testben, azonnal megkezdí romboló munkáját, s a fiatal borokban a fentemlített bajokat idézi elő.

Ezek folytán bátran állíthatjuk, hogy annál tartósabb borokra számíthatunk, minél gyorsabban sikerül az erjedés befejezte után ujbórnakat a seprőről lehozni. Könnyebb asztali boroknak a főfeladat tehát eltalálni azt az időt, mikor a bor erjedése megszűnt. Mely azonban éppen nem oly könnyű dolog mint az ember úgy első pillanatra hinné. Mert az erjedés, mint tudjuk, oly csendesen halad vége felé, hogy a megszűnés idejét vagy éppen pillanatát meghatározni teljes lehetetlenség. — A mustból fejlődött szénasv anyanyis nem mind buborékol el, hanem egy jó nagy rész az ujbórnak elnyelve marad, melytől karcsos izet is nyeri. Az így elnyelve maradt szénasv már gyenge érintése is vagy egy kis fömelegedéssel gyöngyözni kezd, mely gyöngyözést a legtapasztaltabb ember is könnyen észlel az erjedéssel. A bornak higgadása pedig már megkezdődik, mihelyt az erjedés csendesedésként indul. Megjegyzendő még az is, hogy az idő előtt lehozott borban az erjedés a megbolygatás folytán folytatódni fog, s így még új seprő fog képződni, mely, bomlásnak indulva, éppen anyai bajt okoz a bornak, mintha az egész seprő benne maradt volna.

Hogy magunknak biztos meggyőződést szerezzünk arra nézve, vajjon borunk erjedése megszűnt-e már: amint a higgadás beáll, egy palackkal kivesszünk borunkból és fölviszünk futott szobába. Nehány napi csendes állás után megvizsgáljuk. Ha a felszínen derűs kezdetű vesszük észre, úgy borunk lehozandó. Ha pedig zavaros marad és szaga még erjedést árul el, úgy hagyjuk tovább erjedni; csak pár nap múlva vigyünk föl belőle ismét egy palackkal vizsgálat végett, mindaddig míg a várua várt derűs beáll.

Nehezebb, szeszdus boroknak szintén tanácsos chhez hasonló módon járni el; ha azonban ezt nem tesszük is, a nagyobb szeszartalom inkább megóvja borunkat a seprő káros befolyásától.

Helyi és vidéki hírek.

— **A Széchenyikuti** (petánei) Voglerféle savanyúvíz ellen boszút esküdött egyik helybeli kereskedő és kijelentette, miszerint ki fogja szorítani a járásból, sőt több: vele összekötetésben levő kisebb kereskedők utján már nagyban terjeszti is a nálunk eddig teljesen mellőzött regedői, radaini, egyzóváli a stájerloni savanyúvizeket. — Jó lesz el nem felejtani annak a kereskedőnek azt a jó mondatát, hogy „a közvéleményt vagy veszed, vagy kövesd, de magadat elébe ne törd, mert eltipor.” A muraszombati járás általában meggyőződése, egy eddig semmi indokból meg nem utjított közvéleménye az, hogy Vogler József mint becsület és a járás minden érdekében jótékony áldozatára kész magyar ember, — a kinek hozzá még oly kellemes üdítő italu savanyúvíz áll rendelkezésére, minden egyéb versenytárs mellett megérdemli tőlünk a kizárólagos pártolást, s ezzel szemben valóságos megrénylnek tekintheti azt az íres henzegést, midőn valaki „amint megmutatja,” hogy a petánei víz a forgalomból leszorítottik. — Amint tudjuk, Muraszombatan mozgalom indult meg, a melynek éle a hazai savanyúvizet ekként méltatlanul üldöző kereskedő ellen irányul, s a mely legközelebb abban nyer befejezést, hogy több ur ember, kik előbb ama bizonyos kereskedőtől szerették be szükségleteiket, — amennyiben az a petánczi savanyúvíz elleni rugdolozást még tovább is folytatná — megszűnteti vele a további összekötést s akkor meglátjuk, melyik unja meg előbb a mulatságot. Jó lesz el nem feledni, hogy „a közvéleményt vagy veszed, vagy kövesd, de magadat elébe ne tord, mert eltipor.”

2 beteg-ápoló,
1 orvosi rendelő és iroda,
1 műtő,
1 fürdő szobával,
1 konyha,
1 élés kamara,
1 halottas kamara s boney szobával,
1 mosó és fertőtlenítő konyhával,
1 két osztályú árnyékszék,
1 fakamara és 1 jégverem helyiségekkel felépítendő; építési tervül Plazotta Dávid tervezte fogadtatik el, azon észrevételnél azonban, hogy a tervezet 1 jégverem, 1 fakamara,
1 mosó és fertőtlenítő konyha,
1 halottas kamara és egy boney szobával kiegészítvén, ezen helyiségek és a földhordás is az előirányzott 12,611 frt 16 kr. építési összeg erejéig fellállítassanak és teljesítsék, melyre árjéltés utján biztos kifizetés van.

A körházi telek rendszeres bekerítésére 600 frt irányoztatik elő.

Az első felszerelési szükséglet tételei lotárgyallatván, e czámen 2518 frt 90 kr. és így az építés első felszerelési költségek összesen 15,730 frt 06 krban állapítottak meg.

Az évi fenntartási költségvetés elfogadtatik, a kiadás 3793 frt, a bevétel 3242 frt 14 krban állapítottik meg és ennek folytán napi 65 kr. gyógyítási költség engedélyezése kérietik.

Ezen költségvetés szerint mutatkozó 550 frt 86 krnyi fedzetlen hiány évi subventionálására Vasvármegye tekintetes törvényhatósága ezen jogszökönyvh. z. csatolt külön beadvánnyal illő módon felkértemi határozattal.

E helyütt megjegyeztetik, hogy a Gróf Szápáry Géza Gróf Széchenyi Tivadar és a bathányfalvi uradalom évi 120 frt subventiója közzönettel fogadtatik és a választmány elismerte nevezett adományozók azon jogát, hogy a körházban a megállapított díj fizetés mellett ugyan, de — más egyidőben jelentkezők ellenében elsőbbségi joggal a körházban egy-egy ágyat betegek számára igényelhessek.

A körház-alap kezelési szabályzat tervezete elfogadtatik és annak törvényhatósági jóváhagyása kérelmezetik.

A körházi alap-szabály és házirend elkészítése és előterjesztésével az elnökség bizatik meg.

Ezekután a választmány azon kérellemmel járul a tekintetes törvényhatóság elé, miszerint a 937/88. számú határozat alapján a 29505/88. számú alap kezelési szabályrendelet megváltoztatásával ezen előterjesztést megállapodásokat köztekintetektől jóváhagyom; melköztassék.

Felolvasztatott, helybenhagyva aláíratott. Kuf.

gor henyaló i gda je zse csiszto vino grátalo, onoga drozsjé je zacsno vizsgálivati. Stero vizsgálivamo ka to pokázalo, ka dokecs to mocno vrejnye gor neljejnja, tecsasz k-drozsjam vizsgídár vee prihája i vkáp osztáno i neszpádnejo nezido rázno. — Tou je tou te drozsjene ikre cezje osztáno, neszpádno rázno. Gda pa pri tom trétyem vizsgálivanyi je tou tidi szásno, ka dokecs pro te drozje zdrave, vini ali káksój drúgój pitvini nika neskdíjój, ali kak zacsno rázno iti vu vini, rávno tak kak rak, gda vu teji zacsne rázno iti, one tidi tak vu vini naprávijo te zgoránye falinge.

Po eti naprejáni batrivno poszedocsávamo, ka kem na sztalne vino raesunamo, tem hitrej, ka vrejnye gor henya moremo to nouvo vino z-drozsgyi doli pretocsiti. Pri lezsejji sztolni vinaj je gor dánye zavadi to vrejmen, gda vreti henya. Stero je záto nej tak lehko delo, kak te cslovik na prvo ocsno meguenyé stima. Ar to vrejnye kak známo priti koncezi tak pomali ide, ka henyávanya vrejnuo ali minoute nikako zapoadnoti nemore. Z-mosta grátajoucsa szírotká sze neszpári tá, nego eden véksi íac vtom nouvom vini potrejto osztáne, od stereo zsmaj tidi dobi. Ta tak pozsrejta osztányena szírotká na szlabo sztrozenye ali esi sze malo szegreje, — zacsne dzúncésavno grátivati, stereo dzúncésavnoszt te naj bole szkúzeni cslovik lehko vkúper zmejsa z-vrejnyom. — Vina sztálnoszt sze pa zacsne kak to vrejnye gor henyáva. Merkatí mamó na tou tidi, ka pred ezajtom doli potegnyenom vini to vrejnye de duze terpeló, i tak pá kak znovics drozsjé bodo, one sze raztoplávi rávno tolko nevolu naprávijo vini, tak da bi cezje drozje notri osztale.

Ka naj szebi sztálno zagvúsnaje moremo napráviti, jelí je zse vrejnye henyaló: kak sümlejnye miné, eden glazs vina vó vzememo i zakúrjemo bizso gor odneszemo. Nisteri dén naj mirovno sztojí, te je vizsgálivajmo, Csi nadné csisztozso vzememo na pamet, teda vino doli pretocsimo. Csi pa meutno osztáne i szago po vrejnyí má, nyájmo je duze vreti; za pár dnévov páli neszmo gor eden glazs i tak vizsgálivajmo dokecs csiszto negráta.

Pri szmetnjísi vini je tidi dobro tak hoditi i delati, a'i esi tou uprav nesinimo, ta véksa vinzka moucs dnók obarje vino od drozsgy kvárnoga szpadája.

Domácsi i zvúnszki glászi.

— **Pronti szécsenyikuti** (petánszkój) Voglerovój szlatini je eden szboecki tergovijník (bautosa) fanesoszt preszégno, ino vópovedo, ka tou vodou vó z-járasa szjiszme, ino z-ve bautosan z-velkino dáva právas szploj nej nízcsno radnogyszko, radnieszko z-ednovc reesjouvc stajerszko kieszilo vodou. Dobro de nej pozabíti onomi bautosi tiszti dob- tánaés „ka mesztanecaron mislejnye ali pelaj, ali za tisztni idi, ali szebé pred tiszto ne potiszni, záto ka te szklácsi.* Szboeckojoj okroglijni je ono mislejnye, ka Vogler József eden posteni ino járásí vszakcsen táli za dober sztran na áldványe gotov vogerzski cslovik, steri esese táksze szlatine májo na roukaj, ka pred szakcsin ovim szlatinszkimi vértámi szo vrejndi obránánye, ino vtn táli za vúpavnoszt lejko povejmo ono práno gidávnoszt, da stoj tak právi „vej zse pokázcsen* ka petanzka voda sze od terstva vó szljnje. Kak známo v-Szobiti szo pronti tomí gor sztoplíni sterin szkonesávanye pronti vogerzsko vondi brezi zroka pregányaron ide, ino stereo de sze szten nábljtsze szkonesávalo, ka vee goszpoud steri szo perlvé od toga bautosa dáli nosziti esi de té duze prouti tó vogerzsko vondi guesao, nedo dáli od nyagve baute pouleg toga nosziti nika, ino mo vidli te steri sze perlvé avóvli. Dobro de nej pozabíti „ka mesztanecaron mislejnye ali pelaj, ali za tisztni idi, líki szebé pred tiszton ne potiszni záto ka te szklácsi.*

3 zgráblivom betéji terpecsi do zouszed zaprejti,
2 dvernika ti betezcnikov.
1 gde de doktor vrászto rendlévao i píszao,
1 műtő,
1 hizza za koupanye,
1 kúhnya,
1 kamra, gde de zsvís derzcsáni,
1 mertvecsa kámra, gde do sexerali,
1 kúhnya za pranje,
1 kúhnya (szravnyak) na dvá tála,
1 kámra za derva,
1 ledenicza.

Z-ti notri dáni plánovc je Plazotta Dávid górvézti, ali sztem tálom, ka

1 ledenicza,
1 kámra za derva,
1 kúhnya za pranje,
1 mertvecsa kámra z-onov hizov, gde do sexerali, kezj pride vsze ona i zemlé vozcsnya sze 12,611 frt 16 króv gor pozváti i toga doperensenyé, stereo de sze na lézítáczí vó dávalo, gvúsnó vóidénye má.

Notri zagrajnyé toga fundusa sze na 600 frt raesuna.

Na té prvi potrebcsin gídnoscs szo tárgyalás dokonesali i na té raesun 2518 frt 90 kr. i tak górnápárványe sztróski 15,730 frt 06 kr. potrdí.

Eídnoga lela górdeszcsánye sztróski sze gor vzevmo kak je naprávleno, vó dávanye 3793 frt, notrigemánye 3242 frt 14 kr. sze poterdíjo, i pouleg etoga na vszakéén 65 króv kak na vrácsenyé bránye sze proszi.

Eti kak szo vó naverzcsni, falilo bode vszsko leto 556 frt 86 króv, ka sze naj tou tidi dolí k-otomi protokoli sze kezj dené edne poszebne prosnyá i tak sze posle gor vszvármegyáva törvényhatósági.

Eti sze more zamerkati, ka Gróf Szápáry Géza, gróf Széchenyi Tivadar i od Bathányfalva go-zpoecki sztrami na vszako leto obcsina 120 frt szubventia sze zahávosztpov górpime i ti odebranczi szpaznoj imenívanyi darovcnik on jus, ka pri górnym pestléstszvati za szvoje betesznie májo edno poszto poszebi vu tom spítáli.

Spítála fundaméntoma pelajoucsaga szabályzata plan sze gor vzeme i na meszti nihánye vólo sze viscsnya oblászt optaszí.

Spítála alapszabályá i za rednoszt naprávnyá sze preszedsznik oproszjo.

Po etomtoja ti odebranczi ono szvojo prosnyo dájo notri pred plemení vármegyezszi törvényhatóság, ka naj pod nrov 937/88 rendlévanyi to 29505/88 raesunom vódnó rendlévanye preobernéno i to vezásnye naprávnye nase na meszti nihájó.

Górpreseti i na meszti niháno, podpiszao. Kuf.

— **A marasombati gazd. egyesület** legutóbb megtartott választmányi ülésén elhatározta, miszerint az összes rendelkezés alatti vagyonát, közel 1000 frtot, kölcsön adja azon községeknek, a melyek a fennálló rendelkezés értelmében tenyészbiákat volnának kénytelenek beszerezni, de arra lesz az ülető községek által visszafizetendő, midőn a vásárolt bika tenyészterek keptelmén valik és eladatik. Egyuttal elhatározta azt is, hogy a határekecs tagjaidkat amennyiben azok barátságos felhívásra be nem fizetnek, per útján fogja behajtani.

— **Tíz Nagy-Rakoson** Preisz Lipót vendéglős és kereskedőnek istállója és nagymennyiségű takarmánya meg a múlt őszzel október havában porrá égett, de akkor a Fonciere biztosító társaság részéről még is kárpótlásban részesült. Most azonban ahogyan az istállók ismét felépültek és a falepítkezésnél a falak még bekeve sem voltak, t. h. 18-án éjjel ismét kigyulladt, s nem csak az istálló, hanem a koresma udvarán levő nagy kocsi-szén is leégett, csak maga a koresma épület, amely céserpéttelzet bír, lett megmeneked. Általában azt hiszik, hogy Preisz Lipótnak mint szorgalmas kereskedőnek sok irigyei lévén, ezen tűzeset a boszi művének tulajdonítható.

— **Értesítés.** A vármegyede gazd. egyesületének igazgató választmányja legutóbb tartott ülésében — Dömötör László mezővárosi vándorantúróly felhívására — elhatározta, hogy a mezőváros ügyeit támogatni fogja oly módon, hogy egy-egy községnek, mint községnek lehetővé teszi, hogy főleg Dzierzon kassákat az osztrák mezővárosi megkívántott eszközökkel lehetőséget az előállításban megszerezhessek, emellett fogja kész, főleg nagyobb mennyiségű Dzierzon kassákat megrendelni, melyeket azután úgy községek, valamint egyesek, főleg tanítók az egyesülőtől az előállítást aron, vagy esetleg ezen alól is megkaphatnak. A midőn az igazgató választmányának ezen határozata a t. gazdaságosság szives tudomására hozzuk, egyuttal felkérjük mindazokat, kik mekkasokat rendelni kívánnak, hogy eziránt tájékoztatni sziveskedjenek.

— **A körörségi állások** végre talán járásunkban is szervezve lesznek. Legutóbb a szolgabíroság előterjesztést tett az alispáni hivatalhoz, melyben ajánlatba hozza, hogy egyelőre három kör alkottassék a járásban, s Marasombanban, Felső-Lendván, Totkeresztúr választással egy-egy körörségi. Mi azt hisszük, hogy az egyelőre két kör alakításával meg lehetnének elegyedni, vagy az azonban, hogy a két örvonsok rendelkezést annyi fizetés mint megelnye, vagyis az egyik részre Felső-Lendva lak helyül 500 frt és a másik részre Marasombat székhelyül 300 frt.

— **A szent-sebényi búcsu** alkalmával történt vereségből még ártólag 8 sebesült jelenlétbe a eszondó, akik többnyire késsel és fejszével vannak megsejtve, a sebesülések között elvetésedyes egy sincsen.

— **A temető kerítése** végre annyira labra állott, hogy az egész homlokzatot a fenőfák beültetése, azonban úgy látszik megint elment az előjárásig kedve az egész munka befejezéséig. Ez így nem ér semmit, köbor gyermekek tetszésük szerint keresztül járnak a fiatal ültetvényeken, azokat letörpítik és hiabavalóvá tesznek minden eddigi munkát, pedig a községi közigyelés még a múlt évi őszön elhatározta, hogy az ültetvények védelmére az egész homlokzatot fűskés drot huzandó. — Ideje volna már, hogy a határozat végre is hajtsák!

— **Az enklő madarak pártolása** és védelmezése tekintetéből megint ismétéljük tavali felszólalásunkat és felkérjük a természet minden barátját, de különösen a telkeseket, tanítókat és korjgyőzőket, igyekezzenek mindenképen megakadályozni, hogy az enklő madarak tojásai pusztítsanak.

— **A szombathelyi kaszárnya** építési vállalkozója Iraszék Nándor és Krausz Lipót kereskedő cég, a kaszárnya alapkövének letétele alkalmából szombathelyi jótékony cselekedő 5000 frtot adományozott.

— **Egy hírhedt rabló** sikerült — mint a „P. V.” írja — a szombathelyi csendőrnök kezérekébe, Venczel Mihály személyében a habóti erdőerdőben. Nevezett a Szavanyú József-féle rablóbanda egyik legmerészebb tagja volt, és már 4 év óta veszelézetűi Veszprém-, Zala- és Somogy megyék élel- és vagyonbiztonságát.

— **Papa városi** a szreidi piaci edeu szűdenez vertajo, steromi zse globocina 200 meter jeszte, vertanyo de 250 meter szprávlai.

— **Községen** egy tekintélyes polgar szobajából egy eddig ismeretlen tolvaj 5 drb takarékpénztári könyvet és 700 frt keszpenzt lopott el. — A könyveknek nem veszi semmi hasznát sem, mert azokat a törvénysek semmiesnek fogja kinyilatkoztatni.

— **Legmélyebb artézi kut** a föld keréköség Budapestben a városligetben van, amelynek furása 1866-tól 1878. évig, tehát 15 esztendőn folyton tartott; mélysége 970 méter, és legnevezetesebb a világ összes kutjai között azért is, mert minden 24 órában 15 ezer akó gyógyfürdőül használt meleg vizet ad.

— **A marasombati dal- és zene-egylet** szaksós felolvasó esztélyét jövő esztőtőlök a Most-féle vendéglős nagyerőműben fogja megtartani, amely alkalommal lapunk szerkesztője felolajti fogja Arany „Toldy”-jának ismertetését.

— **A Vaskapu szabályozása.** Innár kétségtelen, hogy a kormány elhatározta megfellelni ama nemzetközi kötelezettségnek, melyet 1878-ban a berlini szerződésben vállalt. A Vaskapu szabályozása bizonyára Magyarországban is érdekében áll, ép úgy mint pl. a valuta szabályozása, de mindkettő bizonyos hátrányain is jár. Magyarországra nézve előkérdés a gabonakivétel, de ha a Vaskapu szabályozása lesz, el lehetünk azzal készülni, hogy a hajózási akadályok megszűnjen, román és különösen orosz buza tömegesen fog érkezni Budapestre. A valuta szabályozása is bizonyos hátrányt fog maga után vonni. Nálunk papírtérlet léven érvényben, az exporteurók előnyben részesülnek azáltal, hogy papírtérletet fizetnek áruikért aranyban fizetik őket. Ezek azonban mindenesetre alárendelt érdekek és habár a berlini szerződésben vállalt kötelezettség teljesítésére a magyar kormány egyoldaló sém hitvatolt lett hivatalosan, Baross Gábor külkezelésiügyi miniszter nem tartja többé elődizhatónak a szabályozási munkálatok megkezdését, annál kevésbé mert a költségek finanszírozása tekintetében igen kedvező ajánlatok kőst vezethetnek. Hogy Magyarország nagy pénzücskötelező dacára ily bizalomban részesül, a pénzücskötelező, azt becsi lapunk annak tulajdonítja, hogy a pénzücsköz kényserítő befolyást gyakorol a esporteuróra, a forgalmi csökkenés mértékét valóhol be kell tekinteni. Hit az bizonyos, hogy pénzücskötel nem versenyeznek a esporteuró olcsó feltételekkel, hanem inkább meggyeznek egymással, hogy a pénzt keresni kénytelen legyen elfogadni a drága kölcsönt is. Elég volna e tekintetben emlékeztetnünk a budapest-zimonyi vasut építési költségeinek finanszírozására. Akkor a sőbánya utalványok kamatába 5%, volt, most 3%, és hogy Budapestben a magán diszkont 3 $\frac{1}{2}$ —4%, százási költségek mozogion, arra seki sem gondolni, járvaiban szerepel akkor még Bontoux és ismeretes, hogy e fairsaurál felelősi líbon állott a Rothschild-esport, mégis meggyeztek egymással a budapest-zimonyi vasut fizlet tekintetében és közösen hajtották azt végre. Ismétéljük és elismerjük, hogy a pénzücsköz egyik, és nem a legfőbb oka a versenyzésnek a vaskapuköcsön elnyeresésére, mert a földös az, hogy a pénzücsportok nagy bizalommal viselkednek Baross külkezelésiügyi miniszter iránt, kinek eddigi működését a legteljesebb siker koronázta. A Vaskapu szabályozása egyike lesz a jelenkor bímalatra méltó munkálatának és a kik e munkálatokra a pénzt ide adják, első sorban azt nézik, ki áll a végrehajtás élen. Ez a mérvadó és mert a Vaskapu a kormány, illetőleg a külkezelésiügyi miniszter saját részében, tehát közvetlen felügyelése alatt fog szabályoztatni, a pénzücsportok tudják, hogy a mű végrehajtása biztos kezdébe van letéve. A vaskapu szabályozására az előkészületek már folyamatban vannak, hogy a nagy munkálat aránylag rövid idő alatt legyen megkezdhető. A miniszteri terjesztés az utóbbi időben bshatón foglalkozott a külkezelésiügyi miniszter, azt végre nem megállapította úgy, hogy csak a finanszírozás kérdése van még függőben. Meg vannak győződve, hogy e kérdés is szokott tapintatával s Magyarország érdekében fogja megoldani Baross Gábor, kik dícsőrelhetik azokat, hogy a miniszterelnök mint pénzücsminiszter, készséggel támogatja az ország érdekében kifogott melkösését. „Magy Pénzügy.”

— **A himlő járvány** a felső-őri járásban teljesen megszűnt.

— **Od szoboeske vérsztva drústyá** sztráni obszleidnyen derzánnon szkonesáványi szo dokonesali, ka té drústve czejo summo kakti blúzjik 1000 ranski na pouszodo dajo ono vnen szeszcan, steri szo pouleg rendelűvanye duzni bikouve notri szprávlai, ali na tou nejnajo zadostja pejeuz sztraji. Tak na pouszodo dani pejeuzi de szamo te nazajpłesani od vesznice sztráni, da de kipleni bijk zse za nűcz sztran kakti neplűczani szpoznaní ino zse oda. Na dale szo szkonesali, ka oni, steri szvoje dngé kakti „tagdij” po lejpona notri neplűczajo, po pravdenjo pouti do tiszto notri terjali.

— **Ogny.** Nagy-Bakosi Preisz Lipót osterjása i trszca stala i doszta kerme je promoniese jeszén v-októberi na prah pepel zgorole ali te szo od Foncier assekuralvanyja drústva pomoncs dobili. Ali zdaj ka szo szo koma je stala znouvcis gor napravile ali sztenenag nej namazane bilé, eto mejszecz 18. dnűva vnosi szo zse pa zaszgale, i nesz zamó te novue stala, nego na dvori sztojcsa velika hűta je tűdi zgorojla, szamo szo to keresemno hrambo, stera je z-cziglom pokrita bila, szo obránili. Poprek tou verajo, ka Preisz Lipót kak szkerblivni tersezcz doszta napriatelov má, i tej ognyil od lagoji lűdi napravelni.

— **Naznűnye dűvanye.** Vergyűcskűzo vérsztva drústvo ravnitelűzo odebranczi szo v-tom naj szlednem derzsanon gűlejsi szkonesali, gda je nyi Dòműtűr Lászlű vándrajroszi rojarszki vesuceto gor pozrao, ka de pri rojarszki na pomoncs kem poszeubim, kem czelijm vesziczam, ka naimre Dzierzonszke kose i k-czuj szlisajoncsu skér kak náj falej szprájvo; i pouleg toga gotov sztoji na szlűbzio, ka sze naj Dzierzonzki kosarje naj szprájvo, stera poton kam te vesznice, kam ti poszebni naimre vesucitelje od drústva vű pevjadajno czejni, ali esese falej zadobiti znajo. — Gda ravnitelűzo odebranczov eto zrendelűvanye vszem vertűvajoncsim na znűnye dá, z-tem tűdi opozsi vsze one, ki za rojű kosarje szzi zrendelűvati eszajo, pouleg toga naj tak dobri bodu zse prinyi naj zglűszajo. P r e d s z e d n i k.

— **Krűnszke doktore** gorposztalvonye na szlednye de v-nasen jarási dűnok szkonesano. Szlednyici czaji je politiska birojija alispáni notri zglűszila, v-steron tri krűnszke doktorov posztalvonye tű fart prozi gorposztaviti, kakti v-Szoboti, Gornjoj-Lendvai na na Krűszavezi. Mi tou vűjemo, ka bi sze z-dvoma tűdi zadovlivi, tak ka bi zse tema dvoma tolko plaesila szpravilo, kak sztran, kakti ednomi pri grádi szkvarteljon vretű 500 ranski, — ovomi pa v-Szoboti 300 ranski.

— **Na Pecűsűroszkoj bucsi** zgdjonjen bijtki szo esese 8 szandare notri zglűszaji, steri szo z-noszpon za szekerov zbiti, med sterimi nasen eden nej navarno zbiti.

— **Czintora notri zagrajenűje** je dűnok na telko prislo, ka naprej je notri zasazjeno, liki sze tak vidi, ka je veski poglavarűon zse vola odisla, ka bi delo szploj szkonesali. Tou je tak nika nej vűjredo, dczca szkocz hodijo tan prejk — ino je doj szklűcsajo, pa na nikoj szprájvo delo, veski gűlejsi je v-premoniesem leti esese szkonesao, ka za szajnűje obrűnejuje bi sze na czejlom drot potűgono. Czaji bi zse ednook bűo, esi sze tou szkonecűvanye zse ednook szpuiloo.

— **Za popejvane vűiese** obrűnaje sztráni pa gor opoműeno laiszko gorglűsejuje, ino gor opozimoo naimre farare, skolnice, notűriuse ino zse kred toga gor zemojo, ka bi zse ten vűcsan bilicez va na mivűcsesni osztale.

— **Szombathelyszke kaszárne** zidanye prejkgyeműlnik Iraszék Nándor ino Krausz Lipót szo tiszti fart, — da szo za kaszárno kamen doj dűjli, szo za szombathelyszki vűras na dobre sztráni vű tűlanye 5000 hrűnszki senkali.

— **Eden nesztrasen raubar** kak „P. V.” pijszo, szombathelyszkim zszandaran kszeesi vu rouke prisao, po iműni Venczel Mihűly v-habűtskon lojgi. Znűni vu Szavanyű Jűszelovaj rauberszkoj bandi eden najvűksi tonvaj bio, ino zse od 4 lejta maor zabijavaja vu Veszprűm-, Zala- i Somogűymegűyűgűvű je prebivao.

— **Boeszkore pri hovűdaj.** Pri hovűdaj je miniszterium zrendelűvao, ka pri szkűjo kompani-od 40 boeszkore murejo krűdi derzati, ino v-tűkűjo forni, kűkűse szo na onon krűji v-segi, odkecz je szoldűk. Za tiszti sztran jeszte tou, ka v-bojni do tiszte noszili, steri szo nej bakancsi veseni, ino poulek toga szzi nűgű gor nezasnejo. Pri vszokoz sztráni (czaszarszki) do tűdi tűkűse boeszkore krűdi derzali, ali tan szamo edno formo, tak sto je drűgimű veseni, esi meszto bakancsa boeszkore dobű, od vejdre szamo v-esebere szpűdne.

— **Ka sze naj z-kokvacs** visei prevűrjo, je prevec za dobro szpoznozo eto vűrsztvo, stero tem bole porűcsamo postűvayim cstenűyrom, őr je zdaj vűjreim kokosi naszűjati, visi zse prevűcs narűjajo tam, gde zse nyim zaszetek nepraveme, i te visi nej szamo vu kvaki, nego pűsűcsanzov zdrűvji tűdi prevűcs skoudi. Tou vűrsztvo je nej drűgo, liki na prah zemyeno zsvetlo, steroza edno szliczo potűrimo vu gűezdo perlvle, liki to kvakovo naszadimo. Té zsvetpleni prah, gda ta naszajena kokos toploczo dűva zse puszti, stero na toj kokvacsű bodouese cserve i hűdoboz zpomori, i gda zse pűsűcsanzoi vű zlejszajo, kam natű, kam pűsűcsanzoi szo mentűvanyi od vűsi.

— **V-kűszegi** szo od ednoga poglavűra vű z-hűzise nepoznűni lidűje 5 falatov sparkase knig ino 700 ranski golovi pejeuz vkradnooli. Knigau niki szaszek ne zeme, zato da fiszto pravdeni sztolez za nikoj vű povűje.

— **Kűvónata** a kűmunkavűltszűpűzűnkűrűl vezetűt 1887. űvi szűműadűnsak. Bevűtelek: a) Valűdiak. Kűzűmunka vűltszűgbűl megű pedű: a) 1887-ik űvi-kűbűl 76258 frt 20 kr., b) hűtrűlűkűbűl befolyt 977 frt 18 kr. bűntetes pűnzekűbűl 214 frt 14 kr., vűmjűvedelmekűbűl 5646 frt 51 kr., gűűnűcsűzűsere a szombathelyi űlű űs űltűalűns takarekpűnzűtrűrakban elhelyezűt 24960 forint kamataibűl 646 frt 61 kr., kűlűntűle bevűtelek 8416 frt 19 kr. űszeszen: 92158 frt 84 kr. Pűnzűtrű maradűvnyű 1886-rűl 4663 frt 54 kr. a bevűtelek űsűszűge: 96822 frt 38 kr. K i a d a s o k: Valűdiak: a) kezűlesű, Utbűtűosok fizetűse 4000 frt, utbűtűosok jutalműszűsa 80 frt, utbűtűosok űtűalűnűnya 2000 frt. Kűlűnűfele bevűtelek: a) az űllűm őrűnkűsgű űirodai űtűalűnűnya 250 frt, b) ngűyanak űtű űtűalűnűnya 1700 frt, űszeszen 8030 frt, b) Fenűttartűs. Utkoprűk fizetűse 14928 frt, ngűyanok jutalműszűsa 78 frt, fedűnyűgű elűllűtűsa, szűllűtűsa s a kavics bűnyűk űere 30397 frt 36 kr., hidű űpűtűsi kűltsűge 26441 frt 62 kr., az űtűstűtek tartozkűnak kűltsűge 83 frt 36 kr., utkoprűl űszkűzűk beszerűsűsi kűltsűge 2538,44 kr., kűlűnűfele kiűadűsok 2822 frt 53 kr., űszeszen: 77289 frt 31 kr. c) Rendűkvűltű kiűadűsok. űj űtűak űpűtűtűsi kűltsűge 339 frt 92 kr., a petűnczi hatűrabűn a Mura partűjanűk szabűlyozűsa 6745 frt 33 kr., űszeszen 7085 frt 25 kr., kezűlesű űszűge 8030 frt, fenűttartűsű 77289 frt 31 kr., rendűkvűltű 7085 frt 25 kr., a hűrom egyűtt 92404 frt 56 kr., pűnzűtrű maradűvnyű 1887-rűl 4417 frt 82 kr., a kiűadűsok űsűszűge: 96822 frt 38 kr. — 6860/1888. sz. A kűzűmunka vűltszűpűzűnkűrűl vezetűt 1887. űvi zűműadűns folyű űtűalűnű űl 21-űn tartott űllűndű vűltszűműnyű űlűsűben, az űllűndű vűltszűműnyű űtűalű felűlvűrszűgdűltűvan, helyesnek talűtűtűtű, s az 1883-ik űvi XV. t. cz. 4-ik szűkűszűsa, űlűtűl-űz az 1886. űvi XXI. t. cz. 17. szűkűszűsa űrtelműben a kiűadű hivatalban 15 napűg kűzűsműlűre kitűtűtűni, a tűrvűnyűhatűsűgűi bizotsűgűi tagoknak megűkűldűtűni rendűtelik, megűgyezűvű: hogy a netűn felűműrdűtű űszűvűtelek az űllűndű vűltszűműnyűhoz a kűzűgűlűs űlűtű űű nappal beűadűndűk. Szombathely, 1888. űpril 21. Alispűn őr hivatalos tűvűlletűben: Kűrűlyi Antal sk., fűjűgyűzű. Verdy Gűrűgy sk., fűszűművűvű.

Nyilttér.*

Nyilatkozat

Vogler József petánczi Széchényi forrás tulajdonos „óvására.”

Habár soha sem éltünk a reklamálással, mégis ismerjük annak soknemű modern alakjait: de a kizárólagosan szabadalmazott Vogler József-féle vagyis úgynevezett „**Revolver-reclámt**” eddig nem ismerve, ezt a n. é. közönséggel megismeretni szándékunk. Ez t. i. abban áll, hogy egyrészt saját vizét mások leacsosonyításával akarja emelni, másrészt a revolvert az ember mellé szegezve mondja: „*vagy iszod a vizemet, vagy le a becsületteddel.*” Vogler ezen kétes üzelmével már több ízben találkozunk a „**Muraszombat és vidéke**”-*nyilttér* rovatában, de 2 évi szünet után, már azt hittük, hogy a „**Kladziwa**”-féle válasz tán kijáratott. A meleg időny beállta avagy pedig az új szeszadó zavarta-e fel ismét agyát és oldotta meg — nyelvéit, azt nem tudjuk: de a „**Muraszombat és vidéke**” 17. számában megjelent óvással henegezési viselkedéséről ismét élejtelt adván, jelen nyilatkozatunkkal őt továbbra ártalmatlanná tenni próbálkozunk.

A ki 30 éven át fennálló cégünket és annak üzemi elvét ismeri, tudni fogja, hogy sohasem volt szándékunk a közönséget tévra vezetni; de józanul gondolkozva, a *petánczi savanyúvizet* ez *ez lehetetlen*, mivel páratlan zavaros volta, minden csalódiást kizár. — *Nem átalunk kijelenteni, hogy mi Vogler direkt felszólítása dacára, vele minden összeköttetést megszüntettük, és néhány hó óta az ő vizét nem árusítjuk.* És mivel Vogler rejtélyekben beszélve azt mondja: „*hogy mi oly okok miatt, miket ő majd több hoz napfénnyre,*” tesszük ezt, kénytelenek vagyunk ezenül ki nyilatkoztatni, hogy semmi okunk a napfényt ki rúlni. „*Finnk Árva Ernő őt perelte; varja be az ítéletet, ráér még aztán is mérgeledni, vagy pedig finnk fog meghajolni a térvény előtt.* — *Az őn vizét nem fogjuk többé árusítani és csakis Deller János-félt hozunk ezentul forgalomba.* Őn reclámt akart csinálni, és úgy belesodortatta magát a sokasos revolver-reclamba, hogy nem riad vissza egy multjára büszkén visszatekinthető cézget gyauusítani. — Nem oda Buda! magánjellemlünk, hazafiságunk és üzleti elveink az őn fogalmait olyannyira túlszárnyalók és oly elismert 13 próbások, hogy a reánk hátrítani akart gyauu csakis öure eshet vissza.”

Habár sajnáljuk a petánczi savanyúvizet — de csak mint magyar terményt — rossz színben feltüntetni, és semmikép sücs szándékunkban a külföldieknek desinének zengeni, legyen szabad nyilant kimondani, hogy a *német sógor* sokat vét-

kez magyar hazafiságunk rovására, amennyiben vele visszaél. — Ne higye, hogy mi azért iszunk a petánczi vizet, mivel az utólrhe-tlen minőségű. *Eddig még nem ismerjük azon orrosi tekintélyeket — melyekkel ő azonban hirdetéseiben díszeszköz, — kik annyira rendelnek; nem ismerjük azon beteg-segket, melyekben infallibilis hatás volna; és regyileg nem constatult még az általa hirdett 96% szénsavat.* De azt tudjuk, hogy mi hazafiságunknál fogva erőtelve emeljük a petánczi viz tekintélyét és azt emészthetlen agyag- és vas-élely üllep daczára iszunk. *Ezen körülmény és a víz két-három krajczáros ára, nem pedig az élis-merés útjára velünk e vizet; de ebből nem követ-kezik, hogy mi magyarok az orro-ok által rendelt karlsbadi, halli, stb. vizek helyett is, a petánczt igyuk; — mert ma-holnap oly apró-husv is lehet, hogy azt is kiváúja a magyaroktól, hogy Gleichenberg, Radegund, Rohitsch, Lnhatschevitz, Meládia, Tatrafüröd stb. helyett. Petáncza men-je nek gyógyhasználatra. — Köszüje meg, hogy forrása magyar földön van, mert más nemzet nem bír ily hazafisággal; de óvakodjék ezentul azon henegezéstől, hogy minden magyart, ki nem az ő vizét issza vagy árusítja, azt vadul megtámadja.* Muraszombat, 1888. április hó 29-én

Ascher B. és fia.

Nyilt levél

t. cz Vogler József forrástulajdonos urnak

PETÁNCZON.

Folyó hó 22-én ezen lapban egy az őn nevével jegyzett „óvás” jelent meg, melyre mint a regedei savanyúvizforrások tulajdonosának, a következő válaszolni valóm van:

Mindenekelőtt jegyezze meg magának hogy senkinek sem fog eszébe jutni, az általános kedveltségű regedei vagy más híros savanyúvizet azon számtalan *taplós drábrabbal elronditott sós petánczi helyett árusítani.*

Ezen óvasból világosan kiténik hogy ön ama *legjobb hírben álló muraszombati Ascher B. és fia cézget* azon okból akarja gyauusítani, hogy petáncza vizének reclámt csináljon. — No az egyszerű bír kudarcot vallott; mert míg „óvásával” esk a regedei savanyúviz elleni bosszuját árulja a, a gondokozó közönséget csak figyelmessé teszi savanyúviz-mre, mert önek hálaival lehetnek, ha nem lett volna rossz szándéka, t. i. az, hogy azon a szolid kereskedő-világban nagyra becsült Ascher B. és fia cézget gyauusítani és sérteni akarta volna.

Óvásában arra figyelmeztet, hogy: „Magyarországban tilos oly asványvizeket forgalomba hozni, melyek vasesővön folynak, és hogy a külföldről becsempészött vizek egészségesebbek, miért is gratulál a magyar gyomornak oly italhoz.”

Erre azon válaszon van, hogy a vasesővek egész ártalmatlanok; mert néhány napi folyás után az asványvizből lerakódó vizkő azokat oly teljesen bevonja, hogy a víz a csővel nem is jöhet érintkezésbe. Különben nagyon jól ismeretes ön előtt, hogy az őn által is jól ismert **Czernieki F. Ad. bécsi erómitudós** az **éves évek-be üvegesöveket helyezett; hogy ilyformán az őn asványvizem nem vastanem üvegesövekben folyik 12 méter mélységből eredve,** és hogy ily-ötén az őn vizem a vas takaró-csővel nem is érintkezik; minek következtében az őn „óvás” csak ro zlelkű gyauusítás, mi ellen határozottan tiltakozom.

Bátorkodom önének tanácsolni, hogy jövőben engem, úgy véveket békeben hagyjon, és concurrensait — különösen német hezaifait (Vogler t. i. saját érdekében magyarként szerepel, valóságban pedig német) a n. é. közönség előlt ne gyauusítsa; — de ha van szabad ideje, úgy jövőben saját axtaja előtt sópörjön s arra figyeljen, hogy *ama — azon Széchényi-forrástól csak néhány méternyire eső sennyedt vizű holt Muradgy,* úgy szinte a gatkori kiáradások alkalmávali zavaros és minden gonajt elsodró Mura-víz az őn Széchényi vízzel közel érintkezésbe ne jűjön; — nehogy végre az őn concurrensai jűjjenek azon helyzethez, hogy az őn vevőinek gyomrát kelljen szójnálni és szádni.

Arjegyekébe-n azzal vádol engem; hogy czimképim azért vannak magyar nyelven, hogy a nagy közönséggel elhitessék, hogy a regedei savanyúviz magyar termény. **Nekem a magyar közönségről jobb véleményem van;** meg vagyok győződve, hogy a ki olvasni tud, egyszerűen tudni fogja, hogy Regedei stájer-hu város. — De hogy őn is tudhassa az okát, hogy miért használók magyar czimképeket, megmondom, hogy *ezt egyedül a magyarok írnti tisztelt- és nagybecsülésből tesszem,* és mivel akarom, hogy a ki vizemet issza, egyszerűen olvashassa és érthesse azt, a mi czimképeimen van.

Az őn által használt „becsempészett” kifejezés ellen szintén határozottan tiltakozom, mert ugy hiszem nekem ép úgy jogom van asványvizemet Magyarországon nyilant arsanítani, mint a hogy a magyarok az ő terményeit is egész Stájer-homba akadálytalanul exportálják; minök következtében itt „becsempésztről” szó sem lehet.

Midőn azon véleményemnek adok kifejezést, hogy „óvására” elég kimerítően válaszoltam, ki nyilatkoztatom egyszerűen, hogy további polemikába senkivel sem veszekedem mert asványvizim nagymértékű szétkűldése időmet teljesen igénybe veszi.

Regede, 1888, ápril hó 29-én.

Deller János,

a regedei savanyúviz-források tulajdonosa.

* Az e rovat alatt közöltékért nem felelős a Szerk.

DELLER J.
REGEDEI

Leginkább lithion-tartalmu savany. Legjobb asztali és üdítő ital. Kipróbált gyógyszer a légzési szervek katharrhusainál, rheuma- és gyomor-bántalmaknál.

Lithion-tartalmu
Savanyú-
v i z e

Főraktár Ascher B. és fia cézegnél
MURASZOMBATBAN.

Van szerencsénk a n. é. közönséget értesíteni, hogy az általános kedveltségű Regedei „**Stefánia- és Király-forrás**”-savanyúvizeken kívül nálunk még rohitschi, karlsbadi, Selters és más gyógyvizek is kaphatók.

Ascher B. és fia.

!! Talpra magyar, most vagy soha !!

!! BEMULATOS SZENZÁCIÓ !!

Rendkívüli alkalom-árak kényszerült
GYORS-ELADÁS!

Csak most van a rendkívüli alkalom nálam oly olcsó áron következő
10 darab árut kaphatni, melyekből **csak 1 darab már annyit ér, mint én a tíz darabért igénylek.** Megyőződések, hogy egy próbaküldés által minden vetőm legnagyobb megelégedését fogom kiérdemelni. Következő **TIZ DARAB**

csak 4 frt 50 kr.

- 2 darab 1 készűlök jótállva valódi műtárgy-
gott fej-szártszípka, valódi borostyán,
mind a kettő egy finom dobozban zsebben
hardthó és szivar- s szivarkákhoz egyaránt
alkalmas.
- 2 darab 1 készűlök finom műtárgyké dohány
és szivarzípka borostyánkóval, mindkettő
finom, a zsebben hardthó dobozban.
- 1 darab kiváló finom nickel vagy bőr zseb-
dohány-készűlök.
- 1 darab kiváló finom szivar- vagy szivar-
ka táska bőrből.
- 1 darab kiváló finom, szabad pénz-lárcza,
kos-bír, vagy száftűtől.
- 1 darab kiváló finomnan berendezett zseb-
pipere-készűlök.
- 1 darab készfárgott, jószagú tréfas szivar-
zípka.
- 1 darab finom pakfong tízi-eszköz szalon-
vagy svéd gyűfára.

A szétküldés az összeg előleges beküldése avagy ez. kir. postautánvét
mellett történik.

Nagy raktár kézmű-, rövid-, szövött-, selyem s gyapot-árak,
valamint disz-, bőrűr és minden alaku dohánykészűlökben.

BRAUN E. Bécs,

II, Lilienbrunnngasse 6. szám.

Kéretik a czimre nagy figyelmet fordítani.

Brázay sósbor-szesze kifizető hatással van 200-
700 3333333 ellen.

Brázay sósbor-szesze csillagot a megosztott min-
den 2333333 1. kőnemesen
általán használat mellett
csaknem azonnal megszűnt-
teti a fejfájást.

Brázay sósbor-szesze a szemszűréséget tel-
jesen megszűnteti és erő-
síti a szemhéjakat.

Brázay sósbor-szesze kitűnő hatása van bűná-
sok és szagok ellen, ka-
lposan ajánlatos a ma-
sagergységnek.

Brázay sósbor-szesze a leghatásosabb fog-
és szájtisztító szer.

Brázay sósbor-szesze nagyon ajánlatos fejmasz-
ra, hajidegek erősítésére,
s a fejtörés eltávolítására.

Hamisításoktól óvakodjunk!

A Brázay-féle sósbor-szesze palaezai az H. feltün-
tetett védjeggyel vannak ellátva s a czégtársas-
gat elvett, az ólompekkelal együtt.

Ára a kisebb palaezknak 40, a nagy-
nak 80 kr.

Védjegy 319 és 320. sz.
Használati utasítás minden üveghez mellé-
(224. 12-10) keltezik.

Kapható: Budapest, Brázay Kálmánál múzeum-körút saját ház és Szombathe-
lyon Toppel F., Kirsch M., Ungár Zs., Kolomenn N. J., Kikaker K., Nagy G., Löffler
M., Pollák testvérek, Legáth test., Stirling B. Csáktornyán Tótor J., Strahia testv., Gra-
mer testv., Fink J. G., Emmer J.

337 1888. sz. **Árverési hirdetményi kivonat.**

A muraszombati kir. járásbírószág mint tkkvi hatóság közhírré teszi,
hogy az államkincstár végrehajtóának Vreesies János és Miesek János bu-
zahelyi lakók végrehajtást szenvedő elleni 128 frt 58 kr. tőkekövetelés és
járnéleki iránti végrehajtási ügyében a szombathelyi kir. törvényszék (a mu-
raszombati kir. bíróság) területén lévő Buzahely község határában fekvő
a buzahelyi 16. tjkvben felvett A. I. 1-2 sorsz. és ezen 16. sz. tjkvből az új
nyitott sz. tjkvbe átjegyzett 6. 24. 99. hszsz. és 8. házázánu új birtokból
alperes Vreesies Janost illető 1/2 részre 292 frt, valamint a buzahelyi 5. sz.
tjkvből az új sz. tjkvbe Miesek János tulajdoniul átjegyzett 876. házázánu

ingatlanra az árverést 30 frtban ezenel megállapított kikiáltási árban el-
rendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1888. évi Junius hó
27-ik napján délelőtti 10 órakor Buzahely községkészenél megtartandó nyil-
vános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatul fognak.

Árverési szándékok tartanak az ingatlanok becsárának 10% -át vagy s
20 frt 20 kr. és 3 ft készpénzben vagy az 1881. LX. tet. 42. §-ában jelölt
arfolymával számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt
igazságügyminiszteri rendelt. 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban
a kikiáltott közér- s l-tenni, avagy az 1881. LX. t. ez. 170. §-a értelmében
a bánatpénznek a bíróságul előleges előhlyezéséről kiállított szabályszerű
elismervényt átzoiglatatni.

Kelt Muraszombatban a kir. bíróság mint tkkőnyvi hatóságul 1888.
január 27-én.
KOVÁCS, kir. aljbíró.

Ettlinger és társa **Legelőcsőbb árak.**

10 megrendelési forras. **Pontos szolgáltat.**

A mi évek óta fennálló áruházunk küld portómentesítve vámmentési kötele-
zettségel, legjobban kipróbált árúban, egyes készpénzűl megrendelésnél a követ-
kező rendkívül leszállított árakon, utánvét vagy előleges fizetés mellett:

Kávét csak tiszta és jóízű fajokban, **42** Az árak portómentesítve, csomagolást
kociban, plombozva, pirítatlan állapotban ingyen számítva értetik.

- 5 kiló Santos, kiv. fin. kiadó frt 5-
5 kiló Cuba, zöld, eris frt 5-63
- 5 kiló Gyöngy-Mocca, valódi, tüzes frt 5-20
- 5 kiló Ceylon, fekete, zöld, eris frt 6-10
- 5 kiló Java, zöld, delkát frt 6-20
- 5 kiló Arany-Java, kiváló fin. onyhe frt 6-10
- 5 kiló Portorico, jószagú, eris frt 6-35
- 5 kiló Gyöngyhé, kiv. finom, zöld frt 6-35
- 5 kiló Arabs-Mocca, kiv. nem., tüzes frt 7-40

43 kiló netto gőzzel pirított fénykávé 42
frt 6-10, 6-40, 6-75, stb.

Ettlinger kiváló finom, hiruves erőlt Matjes-héringek, fr. körülb. 30 db frt 2-05
kávé-melange-ja (szaurgátum) 5 kilós zsíroszal, nagy psthord. körülb. 25 db frt 1-85
kókban frt 3-20

Az országos vám (mely itt le nem fizetődik) körülb 5 kiló pirítatlan kávéval ká-
vé körülb. frt 2-50, 4^{1/2} kilo pirított kávéval frt 3.-, 1 kilo theánál 1 frt 25 kr., 1 kilo
kaviarnál 60 kr., 4 liter szeszes árnál 1 frt 50 kr., 5 kilo rizsnél 10 kr., egy postahordó
hőringnél 20 kr.-nyi összege re. 268. 18-13.)

Ami nagy árjegyzékünket vámtarifával együtt kívánatra ingyen portómentesítve küldjük.

Jótállunk hamisítatlan legjobb árúért és felhívunk egy próbára.
Ettlinger és társa **Hamburgban.**

Rendkívüli árlevegőcsés

Hamisításoktól óvakodjunk!

Senki se fogadjon el mást, mint: (213. 12 12)

Dr. POPP J. G. udvari fogorvos	Dr. POPP J. G. udvari fogorvos	Dr. POPP J. G. udvari fogorvos
Anatherin szájoizét, mely 40 év óta a legjobb fog- és szájkonzerváló szer. Eltávolítja a fogoktól a száj kellomenen szagát és ízt, mely a legkellomesebb, megszűnteti a fogfájást, legjobb és legelőcsőbb fog-mely gyógyhatásu alkath- erősíti a foghúst stb. szappan. Előnyösen hasz- náható a szájoizét- együtt.	aromatikus fog- pasztját,	Anatherin - fog- pasztját (ávtégelyekben), (ávtégelyekben),
Ára: a nagy palaezknak 1 frt 40 kr., a közép- nagyságúnak 1 frt, a ki- csinnek 50 kr.	Ára: 35 kr.	Ára 1 frt 22 kr.

**Kaphatók minden gyógyszerháznál, il-
latszertárban és finomabb üzletben.**

Dr. POPP J. G. udvari fogorvos	Dr. POPP J. G. udvari fogorvos	Dr. POPP J. G. udvari fogorvos
fog-porát,	fogtömőjét	nővénysszappánát
mely rendkívül kedvelt barátaim előtt. A fogaknak hőfőrséget kölcsönöz.	melylyel bárki olvas fogait használati utasítás sze- rint ön maga kitömőszöl- heti.	mely 18 év óta a legkitű- nőbb eredménynyel van használatban mint pipere és gyógyszerzappan, minden borküts és foltok ellen.
Ára: 63 kr.	Ára: 1 frt.	Ára: 30 kr.

Csak a Dr. Popp-féle szerek valódiak és hatásosak!

Grünbaum Márk Muraszombatban
ajánlja

**gyorssajtóval és több mellékgéppel felszerelt jó be-
rendezésű könyvnyomdáját.**

Elvállal minden néven nevezendő s szakmájába vágó munkát, mely diszesen
kiállítva, esekély munkadíj felszámításával a legrovidebb idő alatt elkészül.

Ügyvédi, körjegyzői és rokon nyomtatványok mindig készletben
vannak és **100 egész jó minőségű ivenként csak 1 frt 30
krért** a legtávolabb vidékekre is elküldetnek.

— **Meghívás.** A „Vastankörületi tanító-testület” muraszombati parasz-köre ez évi tavaszi gyűléset május hó 5-én délelőtt 9 órakor Urdombon (Falkóc) fogja megtartani, melyre a kör tagjai, — egy a népvédelem barátai ezzel tisztelettel meghívottnak. Targysorozat: 1. Előnöki jelentés. 2. A számvizsgáló bizottság jelentése. 3. Könyvtárnoki jelentés. 4. „A község ismeretése az elemi iskola III-ik osztályában” Koltay Pálról. 5. „A nevelésről általában és annak befolyásairól” című értekezés Eberl Kézától. 6. Indítványok. 7. „A faiskola berendezése és beszerzése” című tételtől értekezik Vuesák Sándor, s folytatólag gyakorlati előadást tart a fa-nemesítésből. 8. Az ősi kőgyűlés helyének, idejének és tárgysorozatának megállapítása.

Kelt Mezővárotról, 1888. ápril 22-én. Előnöki megbízásból:
Kolosssa Ferencz, köri jegyző.

— **Érintkezés a postával** a művelt közönség legszükségesebb tudnivalói a postai eljárásról című füzetke, szerkesztette: B. Deák Lajos. Minthogy a közönség igen tájékozatlan a postán szállítható tárgyak némei, azok alakítási módja, a szállítási díjakra és irányuló feltételek és szabályokra nézve, a postahivatalnak pedig, tultérhelhetése miatt, pontról-pontra utasítani nem adhat, s ebből nemcsak konfliktusok származnak, de több idő-vesztésig és sok esetben nagyobb költség is járulhat a postát igénylő félre: ennél fogva jelen zsebkönyvecske, mint amely az érvényben levő szabályok alapján magában foglalja az összes postai eljárás, egy a bel- mint a külföldi forgalomban igen nélkülözhetlen mindenkinek. Ára 30 kr.

— **Pápan** a piac közepén kutat fúrnak, amelynek mélysége eddig 200 méter; a fúrás egész 250 méterig folytatják.

A méhek ingerlékenysége.

Hogy a méhek igen élénken, csaknem fokozottan érzik a külső benyomásokat, ennek természetes következménye köztudomású ingerlékenységük.

És valóban a legesekélyebb kell-mélen benyomás, ami más állat figyelmét túl magára sem vonna, a méheket már felingerelheti és egy újabb visszataszító hatás oly indulathoz hozhatja, a mi az állatvilágban ugyiszovalán páratlan.

A feldühödött méhek levetkeznek minden jobb indulatukat és értelmi lehetőségeiket, nem kímélnék senkit és semmit, megtámadnak embert és állatot egyaránt, nem sajnálják egymást rakásra ölni, sőt legyilkolják tulajdon anyjukat is, hogy már óra múlva leesillapodván, meggyászolják a sokszor pótolhatlan veszteséget.

Ily állati szenvedéllyel szemben mindenesetre érdekes, gyakorlati tekintetből pedig szükséges is tudni, mily körülmények és hatások vannak befolyással a méhek ingerlékenységére, a mit e czim alatt színdékoznak elmondani.

Hogy a méhek egyik faja vagy válfaja ingerlékenyebb mint a másik, az kétségtelen; a melegebb tartományok méhei ugyiszlaks általában ingerlékenyebbek, az Apis dorsata különösen hírhedt ezen sajátságáról; de igen ingerlékenyek az egyiptomi méhek és mindazok, melyeknek egyiptomi vérvégylet van, nevezetesen a egyipti méhek is; ellenben valótlán az, hogy az olasz méhek valami túrlémenyek volnának.

Ettől eltérve, a mi az ér és napszaki, valamint az időjárás és egyéb külső viszonyokat illeti: általában véve ingerlékenyebbek a méhek nyáron, semmint télben és ingerlékenyebbek nappal, semmint éjjel; ingerlékenyebbek melegeben és ha lakásuk a napnak ki vannak téve, semmint ha az idő hűvös, vagy árnyas helyen állanak.

Nagyobb szelek alkalmával mindig ingerlékenyebbek a méhek, különösen ingerlékenyek pedig meleg esőben, midőn huzamosab időn át télenségre vannak kárhoztatva; vagy forró nyári napokban, midőn a nap égőten tűz alá, a legkörnyomozott és közeledő égi háború vagy zivatar előjelei mutatkoznak. Ily körülmények között néha maguk a méhek is villámsok, a mi valószínűleg szintén igaztalanul hat rájuk.

A többire nézve: ingerlékenyebbek a méhek, ha magukat otthon érzik, tehát lakásukon belül, vagy azoknak közelében, semmint kívülük, vagy épen tőlük távolabb — és némes rá eset, hogy a mezőn kint dolgozó méhek valakit megtámadtak volna.

A vadon tenyésző méhek ingerlékenyebbek, semmint a melyek az emberi lakások közelében tenyésznek és ezek is annál túrlémenyebbek, minél többet foglalkoznak velük. Az idősöb méhek és azok, melyeknek gyomra üres, ingerlékenyebbek, semmint a fiatalok, vagy a melyek tele gyomorral vannak; sőt a himpormal megakodott méhek is igen békés természetűek. Ezért kell jobban óvakodni a munkára kirepülő, semmint a moszólló megterhelt levelező méhektől, a melyek rendszerint el is vannak fáradva és így már csak ezen oknál fogva is csöndesek.

Ha a méhek munkálkodása bármi oknál fogva megakad, mindig igaztoltak, ezért oly ingerlékenyek a kaptárak előtt kint fekvő, egyebéknél is idősebb méhek.

Ingerlékeny-bbek bő mézelés alkalmával, semmint ha élelmet csak száken találnak; különösen ingerlékenyek mondják pedig, ha a hajdina virágok és gazdagon mézel, vagy mézharatok járnak.

Béviszonyokait tekintve: ingerlékenyebbek, ha eszládi állapotban nem normális, vagy nyugalmuk valami által meg van zavartatva; nevezetesen ha anyjuk elvesztették, vagy fiatal anyak nevelésével foglalkoznak; ha nagyobb számú idegen méhek hatolnak a kaptárba, különösen ha rajok vetik magukat arra; ha rabolnak, vagy rablók által haborgattnak; ha igen népesek, és ennek következtében hely szűkeben szenvednek; ha lépek szakadoznak le, s a méz, különösen pedig a fásítás nedve szétfolyik a kaptárban, ha rajok szállanak össze, különösen ha első rajok utórajokkal keverednek, vagy ha az utórajokban több anya van és a méhek nem tudnak föltöltik megállapodásra jutni; sőt igaztoltak akkor is, midőn a heréket fölözik és pusztítják.

Végre: ingerlékenyebbek a méhek a déli játék alkalmával, különösen pedig midőn az anya nászirándulásait tartja. Jégesők, záporok, tüzeset vagy árny után rendszerint igen ingerültek a méhek; erőszakos műveletek s nagyobb felháborítás után pedig sokszor több napig is indulatosak.

Néha egyes családok minden észrevehető ok nélkül huzamosabb ideig vagy állandón is igen ingerlékenyek; ez utóbbi állapotok oka legtalálébban a méhek természetében, illetőleg abban keresendő, hogy verük ingerlékenyebb fajok vérvél vegyültek; az ideiglenes ingerlékenység oka pedig rendszerint az, hogy a méheket valami haborgatja, vagy igaztosságban tartja; nevezetesen történhetik ez egerék, madarak vagy rovarok, különösen hangyak által; és többször szokott ilyesmi felmúlni vasutak, kovács-műhelyek, hamorok közelében és általában oly helyeken, hol a talajrakodások gyakoriak, vagy a hol a méhek a szeleknak és napnak igen ki vannak téve. (Folyt. köv.)

Hirdetések.

Mélyen tisztelt közönség!

Van szerencsém tisztelettel tudomására hozni, hogy én amlított, ki mint *gyógykiváló* (kurschmid) a közös hadseregnek egy, mint a lovasságnak több évekig szolgáltam, szives megkeresésekre jó sikerrel gyógyítottok mindenféle háziállatnál előforduló *bármínő betegségeket*, lovaknál ugynevezett *tüdőbajokat, köhiket, rándulásokat* stb., valamint szarvasmarhák ugynevezett *felpuffadásait, hurutait* stb.

Minél számosabb megbízásért esd Kiváló tisztelettel

Csiszár László,
volt es. kir. kurschmid.

Lakása: Heuberger Simon mészáros úrnál Muraszombatan.

Jáko postüvanya obcsina!

Man munkaszo z-postenosztjov naznánye dati, ka jazs podpiszani kak *máre-vracsíteo* (kurschmid) pri közösi i konyszki szoldaki szem vees lejtaj szlízso, i kak táksi szrezo gorpoiszkanyi z-dobrov szrevoz vracsím te pri vszeléi domáese sztvári *kaksté naprej priduceo betege*, — pri konyot to tak zváno *plücsa beteg, kaslánye, vövinejnye*, tak pri govenszka máhra to tak zváno *felpuffadás, hurut* i tak vees.

Kak nájvees zavüpanye prosvísi

Osztinöz z-postenom tálom

Csiszár László,

budonési králeszki kurschmid.

Prebica pri Heuberger Simon mészári nu Szoboti.

Maria-czelli gyomorcseppek,

Jéles hatású gyógyszer a gyomor minden bajtalmai ellen, és felülmenthatlan az étvágyhiány gyomorgyengeség, rossz szaga lehellet, szék, savanyu felbúfogás, kólika, gyomorhurut, gyomorgöcs, langyok-képződés, túlságos nyalka-képződés, sárgaság, andor és hanyas, főfájás (ha az a gyomorból ered), gyomorgöcs, székszorulat, a gyomornak túrtelhetősége étel és ital által, gúliszta, lép- és májtelenség, úrszintűen arany-eros bantalmak ellen.

Egy üvegesse ára hasznalati utasítással együtt **35 kr.**

Központi szétküldési raktár nyáiban és kiesnyiben:

BRADY KÁROLY
Morvaországban.

„Az óragyálhoz” címzett gyógyszerárban Kremzierben, Kapható Muraszombatan: BÖLCS BELA gyógyszerárban a „Magyar Koronához,” valamint az ország minden gyógyszerárban. (45. 52-53.)

Megrendelési czím

A DreherAntal-féle kiviteli palaczkör
Dietrich és Gottschlig
RUDAPEST.
vagy
DREHER ANTAL
KÖBÁNYA.

Csakis teljesen leülepedett, tehát tikörtiszta kiviteli sör szétküldése, folyton friss üvegöltésben, a minőség hamisítlan volta mellett kezesség vállalattal.

Nagybani fogyasztóknak jelentékeny ár-eredmény.

Árjegyzékek mindenfelé ingyen és bérmentve.

Mintho gyakran megtörténik, hogy idegen készítmény és gyöngösből minőségű sörök „Dreher Antal kiviteli sör” czim alatt forgalomba hozottak, a L. cz. Dreher-féle kiviteli sör fogyasztóknak a hitelességet elmulasztott és megzavart, melyen a Dietrich és Gottschlig és a Dreher Antal nevű cévvel kell, hogy rajta legyen, kiváló figyelembe ajánljuk.

230. 6-6

LE HOUBLON

A LEGERESSEB SZIVARKA-PAPÍR A VÁLÓDI

Francia eskarmány
Cawley és Henrytól Párisban,
111. társaságtól, órák 21.

Ezen papír Dr. J. J. Póll, Dr. H. Lind, Dr. W. G. Dr. B. Hippmann urak által becsi eskertem vegytan-tanaratól a legjobban ajánlatik és pedig kifüno minőségű és tisztaságú vegyett, és mivel abban semmi nem, az egészségrenek ártalmas anyag ve nem, az egészségrenek ártalmas anyag ve nem, az egészségrenek ártalmas anyag ve nem, az egészségrenek ártalmas anyag ve nem.

236. 20-18

NOBODCHY
FAC-SOCIÉTÉ DE FABRIQUER
17, rue Bergère, à PARIS